

Sporočilo za medije

Pripombe na predlog strateškega načrta Skupne kmetijske politike 2023 – 2027

»Želimo tvorno sodelovanje deležnikov in ministrstva«

GORNJA RADGONA, 21. avgust – Štiri krovne kmetijske organizacije Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Zadružna zveza Slovenije, Sindikat kmetov Slovenije in Zveza slovenske podeželske mladine so na današnjem otvoritvenem dnevu sejma Agra na novinarski konferenci opozorile na nujno upoštevanje pripomb na predlog strateškega načrta SKP 2023 – 2027 ter pozvale k takojšnjemu ukrepanju Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. »Pričakujemo, da bo slovenska kmetijska politika prepoznala vrednost vseh konstruktivnih pripomb, ki smo jih podali, jih upoštevala in najprej s krovnimi kmetijskimi organizacijami ter ob strokovnem sodelovanju agrarnih ekonomistov dokončno oblikovala strateški načrt, nato pa h komentarjem pozvala še ostale akterje znotraj kmetijstva in drugih povezanih področij,« pozivajo organizacije.

V izredno kratkem časovnem obdobju (od predložitve predloga strateškega načrta Skupne kmetijske politike 2023 – 2027 (SKP) v javno obravnavo 2.7.2021 do roka za podajanje pripomb 15.8.2021 je bil na voljo le dober mesec) so omenjene krovne organizacije podale konstruktivne predloge na predlagan strateški načrt SKP. Gre za skoraj 400 strani dolg dokument, ki bo moral biti do konca leta sprejet na Vladi RS in poslan v uradno usklajevanje Evropski komisiji. S 1. 1. 2023 se ga bo začelo izvajati. Kot pravijo predstavniki organizacij, je časa malo, dela pa še veliko, da bodo intervencije pripravljene tako, da bodo pomagale vsaj ohraniti dohodkovni položaj slovenskega kmeta ter na drugi strani omogočile tudi razvojna sredstva v izboljšanje konkurenčnosti ter odpravo vrzeli pri krepitvi pogajalske moči kmetov in njihovih zadrug ter celotne verige vrednosti oskrbe s hrano slovenskega porekla.

Zato si kmetijske organizacije želijo tvorno sodelovanje deležnikov in ministrstva. Prvi sestanek z ministrom in ožjo ekipo njegovih sodelavcev nakazuje, da je ministrstvo pripravljeno prisluhniti pripombam, zlasti glede prenosa sredstev, razdrobljenosti in velikega števila intervencij ter iskanja dodatnih virov sredstev, tudi za intervencije za graditev močnih verig vrednosti. Slovensko kmetijstvo in podeželje potrebujeta vitalne, odporne in razvojno naravnane kmetije ter močne verige vrednosti, ki temeljijo v prevladujočem deležu slovenske surovine. Deležnikom, ki jih bodo gradili - kmetije, zadruge, podjetja- je potrebno nameniti več sredstev in jih ustrezno podpreti.

Kakšno kmetijstvo si želimo čez desetletje?

Glavne pripombe krovnih kmetijskih organizacij, ki so zbrane v nadaljevanju tega sporočila, opozarjajo na ključne pasti, v katere se lahko v naslednjih letih ujame slovensko kmetijstvo, če na tej točki ne bomo razmišljali skozi situacijo kmeta, zadrug in z vizijo dolgoročnega razvoja.

»Strategija mora nastati skozi perspektivo vizije nekaj desetletji. Kakšno kmetijstvo si želimo takrat, kakšna bo vloga družinske kmetije in kmeta v njem, pod kakšnimi pogoji želimo da dela, kako da

*prosperira, kako pomemben del ima lokalna surovina v živilsko predelovalni industriji; ali smo kmetu in njegovim zadrugam pripravljeni priznati, da za slovensko družbo na podeželju pravzaprav opravljajo javno službo vzdrževanja obdelanosti, slikovitosti in socialne varnosti; ali smo pripravljeni priznati, da imamo kmetijstvo vendarle tradicionalno organizirano v kmetijsko gozdarskih zadrugah, ki so po obsegu in številu vključenih kmetov največja kratka veriga oskrbe s slovensko hrano od vil do vilic; to vse so vprašanja, katerih odgovori morajo danes definirati našo pot. Mi želimo, da le-to zastavimo skupaj, a na osnovi analiz, konkretnih podatkov in projekcij razvoja, učinkov ipd. Naša naloga je, da zaščitimo slovenskega kmeta in družinske kmetije. Naša naloga je, da določimo sisteme financiranja, ki bodo zagotavljali, da se iz kmetijskih sredstev financirajo zgolj kmetijske vsebine. Naša naloga je, da na prvo mesto postavimo lokalno surovino in ji tudi pri spodbudah in razvoju damo prednost pred tujimi,» je povedal **Borut Florjančič, predsednik Zadružne zveze Slovenije.***

*»Po težkem času epidemije in ob trenutnih razmerah na trgu, bodo usmeritve strateškega načrta SKP odločilno prispevale k odločitvi mladih, ali bodo nadaljevali delo svojih prednikov. Številni mladi so na razpotju, da poiščejo svojo prihodnost izven kmetijstva ali ostanejo na kmetiji svojih prednikov. Da se bodo odločali za slednje, potrebujemo celovit sklop podpor, ki jim bodo omogočale zagotovitev svojega in dodatnih delovnih mest na kmetiji. Brez generacijske prenove, razvoja in dviga konkurenčnosti slovenskega kmetijstva ne moremo pričakovati. Mladi kmetje pričakujemo vključitev vseh dejavnosti kmetije v izračun standardnega prihodka in lastniški prenos kmetij, sredstva na I. in II. stebru pa morajo zadoščati, da bodo podprti vsi mladi kmetje, ki bodo izpolnjevali pogoje. Nikakor se ne sme pozabiti na znanja in socialno varnost prenosnikov kmetij, zato je vitalnega pomena za generacijsko prenovo tudi intervencija medgeneracijsko sodelovanje, ki kot pomemben vir dohodka za prenosnika kmetije lahko pomembno prispeva zlasti k odločitvam za bolj zgodnji prenos kmetij na naslednjo generacijo,« je na konferenci poudarila **Anja Mager, predsednica Zveze slovenske podeželske mladine.***

Roman Žvegljč, predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije je med drugim opozoril tudi na pomen skrajšanja administrativnih postopkov: *»Slovenija je del velikega evropskega trga in hrane je vsaj trenutno dovolj. Kljub temu se je treba zavedati prednosti lokalne pridelave in to ne le z vidika hranil ter kakovosti okusa. Domača pridelava hrane ima prednost tudi z vidika energijske porabe ter omilitve podnebnih sprememb. Seveda pa mora biti kmetovanje ekonomsko vzdržno. Zato se v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije vedno znova obračamo na potrošnike, da kupujejo domače, kljub temu, da za hrano namenijo kakšen evro več. Slovenski kmetje tako računamo na razumevanje in podporo Vlade RS pri ustvarjanju pogojev za razvoj kmetovanja v smislu prijaznejše zakonodaje na vseh področjih, ki zadevajo kmetijstvo. Prav tako bi razvoj kmetijstva precej olajšala poenostavitev administrativnih postopkov v smeri skrajšanja časa za odobritev izvedbe razvojnih aktivnosti.«*

Anton Medved, predsednik Sindikata kmetov Slovenije poudarja, da je družinska kmetija temelj razvoja in ohranitve poseljenosti slovenskega podeželja. *»Ravno kmetom bi morala biti prilagojena nova SKP, žal pa ugotavljamo, da imajo prednost vsi drugi, samo kmet, ki prideluje hrano, je zadnji v vrsti pri sredstvih. Zdravnika in odvetnika vsak potrebuje le nekajkrat v življenju, kmeta pa vsaj 3x na dan. Zato je dejstvo, da je potrebno ohraniti posebnosti našega lepega slovenskega podeželja, saj si želimo mozaično strukturo krajine, veliko biodiverzitete in kakovostno domačo hrano, ki jo bodo kmetje pridelali*

tudi za sodržavljane. Druga skrajnost je, da bomo z časom po tej poti imeli le tri njive in tri poljščine preko celotne Slovenije, saj nas tako uči ekonomija obsega, veliki pa so tudi boljše podprti.» Temu odločno nasprotuje, želi, da se ohranijo delovna mesta na kmetijah, družinske kmetije tako v hribih kot na ravnini, konvencionalne ali ekološke kmetije, ki pridelujejo hrano za trg in ohranjajo slovensko podeželje takšno kot je.

Organizacije pričakujejo, da bo slovenska kmetijska politika prepoznala vrednost vseh konstruktivnih pripomb, ki so jih podali in bo ministrstvo v čim krajšem času z organizacijami, predstavnicami kmetov, kmetijskih in gozdarskih zadrug ter kmetijskih podjetij uskladilo definicijo pravega kmeta, dokument ustrezno dopolnilo in javno predstavilo zneske na enoto ter metodologijo določitve zneskov na enoto, vključno z izračuni, na podlagi katerih so določeni ti zneski. Kmetijske organizacije pozivajo k učinkovitemu dialogu, v katerega naj se vključijo tudi agrarni ekonomisti ter ostali strokovnjaki, ki doslej v pripravi strateškega načrta po njihovem mnenju niso bili dovolj vključeni.

Stanje v kmetijstvu je alarmantno in zahteva takojšnje rešitve!

Že nekaj časa kmetijske organizacije opozarjajo tudi na težek položaj slovenskega kmeta, ki je posledica tako epidemije kot njenih posledic, ki se poznajo na celotnem evropskem trgu. Stroške kmetijske pridelave je zaznamoval izjemno močan dvig cen krmil, gnojil, goriv, energije ter drugih surovin, podražila se je tudi celotna proizvodna tehnologija, gradnja in drugi stroški investicij. Po drugi strani cene odkupa surovin od kmetov ne sledijo tej podražitvi in ostajajo pod nivojem cen pred začetkom epidemije leta 2020 (Priloga 1: Gibanje indeksov cen goriv, komponent krmil in mineralnih gnojil, govejega in svinjskega mesa ter mleka). Slovenske odkupne cene zlasti mladega pitanega goveda, krav in mleka tudi močno zaostajajo za povprečnimi odkupnimi cenami v EU in sosednjih državah. Kmetijske organizacije opozarjajo, da prava kriza v kmetijstvu ob prenizkih odkupnih cenah in povišanih stroških pridelave in reje šele prihaja z naslednjim proizvodnim ciklusom. Strmo rast vhodnih surovin kmetijske pridelave bodo na svojih plečih občutili slovenski potrošniki ter slovenski kmetje in njihove zadruge. Odkupne cene slovenskih kmetijskih pridelkov in klavne živine namreč ne sledijo zlasti drobnoprodajnim cenam živil na trgovinskih policah. Zato kmetijske organizacije ponovno pozivajo slehernega potrošnika, da je zdaj zadnji čas da zahteva družbeno odgovornejše ravnanje deležnikov v verigi oskrbe s hrano in stabilnejšo prehransko varnost tudi prihodnjih generacij, ki temelji na pridelkih in surovinah slovenskega porekla, ter tako s svojo izbiro prispevajo, da se dobiček, ki nastaja na koncu verige oskrbe s hrano, začne prerazporejati tudi kmetu in slovenskemu podeželju.

(glavne pripombe kmetijskih organizacij na strateški načrt na sledijo na naslednji strani)

GLAVNE PRIPOMBE NA PREDLOG STRATEŠKEGA NAČRTA SKUPNE KMETIJSKE POLITIKE 2023 – 2027

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, Zadružna zveza Slovenije, Sindikat kmetov Slovenije in Zveza slovenske podeželske mladine

- Glavni problem je **odsotnost osnovnih definicij, metodologij in projekcijskih izračunov**, na osnovi katerih bi lahko posamezne ukrepe sploh obravnavali. Kmetijske organizacije so že na seji Sveta za kmetijstvo 2. julija 2021 opozorile, da je potrebno za učinkovito pripravo pripomb na predlog strateškega načrta s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pripraviti podroben izračun vpliva finančnega razreza in intervencij na posamezne kmetijske sektorje, kmetijska gospodarstva in strukturo kmetijstva ter določiti definicijo pravega kmeta. Ob podrobnem pregledu pa dodatno ugotavljajo, da je dokument pri številnih intervencijah nepopoln tudi s strani opredelitve kazalnikov učinka in finančnih izračunov.
- Vse organizacije **ostro nasprotujejo prenosu 150 mio EUR evropskih in 47 mio EUR slovenskih sredstev iz I. v II. steber**, zlasti v času poslabševanja in negotovega dohodkovnega položaja kmetov. Rabat za okoljske ukrepe v II. stebru, ocenjen na cca. 54 mio EUR nikakor ne nadomesti izpada zaradi tega prenosa, zaradi česar se neprimerno zmanjšujejo sredstva I. stebra, ki so v svoji osnovi namenjena bolj poštenim in stabilnejšim dohodkom kmetom (dohodkovno plačilo za trajnost, prerazporeditveno plačilo, SOPO plačila, proizvodno vezana plačila, plačila za mlade kmete), kar lahko dolgoročno močno poslabša ekonomski položaj družinskih kmetij, in preko opuščanja dejavnosti kmetijstva tudi samooskrbo in prehransko varnost Slovenije ter obdelanost in socialno varnost slovenskega podeželja. Dodatna razvojna investicijska sredstva tako v izboljšanje konkurenčnosti kmetijskih gospodarstev kot tudi celotnih verig oskrbe s hrano slovenskega porekla, digitalizacijo, ekološko kmetijstvo, dobrobit živali, gozdarstvo itd. so nedvoumno potrebna in jih je nujno potrebno zagotoviti. Slovenska kmetijska gospodarstva, ki zlasti zaradi svoje strukture (več kot 80 % OMD območij, zlasti zgodovinsko pogojena razdrobljena struktura, tudi v intenzivnejših pridelavah in rejah zaostajanje za povprečnimi obsegi kmetij v EU), v povezavi z izrazito negotovim dolgoročnim dohodkovnim položajem kmetijskih gospodarstev, sredstva I. stebra življenjsko potrebujejo. Da obstanejo in ohranijo podeželje obdelano ter socialno varno, državo pa prehransko varno!
- **Kmetijstvu namenjena sredstva v nacionalni ovojnici SKP je potrebno obdržati v kmetijstvu!** Financiranje intervencij, ki so pristojnost in dolžnost drugih resorjev ter lokalnih skupnosti (npr. urejanje hudournikov, protipožarna infrastruktura, urejanje vaških središč, obnavljanje kulturnih spomenikov, naložbe v proizvodnjo električne energije iz OVE ...) naj le-te tudi prevzamejo. Čas je, da kmetijstvo preneha biti lokalni sponzor!
- Kmetijske organizacije **zahtevajo uvedbo omejevanja dohodkovnega plačila za trajnost na 100.000 EUR in začetek postopnega zniževanja plačil nad 60.000 EUR**. Mehanizem je

pomemben za pravično porazdelitev sredstev, saj imajo veliki proizvajalci izdatno pogajalsko moč, konkurenčnejši položaj in izrazito nižje stroške zaradi ekonomije obsega.

- Po predlaganem strateškem načrtu je **kar 25 % sredstev I. stebra namenjenih intervenciji shema za podnebje in okolje** (t.i. SOPO shema). Kmetijske organizacije zahtevajo, da **bodoče intervencije SOPO omogočajo vključitev najširšega kroga upravičencev**. Sheme SOPO v predlagani obliki namreč podpirajo možnost vključitve skromnega števila kmetij, čeprav je za te intervencije namenjen znaten delež sredstev. Sedanji predlog je naravnani na ekstenzivne oblike kmetovanja, kar pa je v nasprotju z osnovnim poslanstvom slovenskih kmetov, t.j. zagotavljanje stabilne pridelave hrane. Slovensko pridelavo hrane je potrebno okrepiti in preko ustreznih ukrepov ozeleniti, ne pa z ekstenzifikacijo dodatno konkurenčno slabiti!
- **Pomanjkanje sistematičnega in analitičnega pristopa se kaže tudi v predlogu proizvodno vezanih plačil, ki so nedopustno nizka.** Kmetijske organizacije zahtevajo javno predstavitev metodologije in izračunov za sektorje v težavah pred dokončno določitvijo upravičenih sektorjev za proizvodno vezana plačila. Predlagajo, da se v strateškem načrtu opredeli tudi možnost za vmesno menjavo sektorja v težavah (na dve leti), v kolikor za to obstajajo upravičeni ekonomski razlogi, in s tem podporo nameni najbolj upravičenim sektorjem v celotnem izvajanju Strateškega načrta. Zahtevajo tudi, da Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **v pripravo metodologije in izračunov za sektorje v težavah vključi tudi kmetijske organizacije in zlasti strokovne službe** Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Vse organizacije se strinjajo, da je potrebno proizvodno vezano plačilo za krave dojilje omogočiti na vseh območjih, ne le gorskih, sicer je lahko ogroženo izvajanje sheme kakovosti Izbrana kakovost za goveje meso.
- Kmetijske organizacije **pri OMD plačilih nasprotujejo degresiji od 30 ha dalje in predlagajo, da se ohrani od 70 ha dalje kot doslej.** Zahtevajo čimprejšnjo objavo in javno predstavitev metodologije izračuna posodobljenih točk in izračune vplivov na dohodek kmetijskih gospodarstev. V postopke oblikovanja metodologije izračuna točk za OMD je potrebno vključiti tudi kmetijske organizacije, zlasti strokovne službe Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Podpirajo zmanjšanje vrednosti točk za 50 % na KMG s travinjem brez travojedih živali. Prisotnost travojedih živali pa naj se veže na GVŽ/ha.
- **Proizvodna in dohodkovna tveganja v kmetijstvu**, ki so zunaj nadzora kmetov, so v Sloveniji vedno bolj izrazita (suše, toče, pozebe...), vendar kljub temu iz strateškega načrta SKP ni razviden sistematičen pristop k reševanju problematike na podlagi možnosti, ki jih omogoča predlog evropske uredbe o strateških načrtih. Ta določa instrumente za obvladovanje tveganj, zlasti sofinanciranje zavarovalnih premij in finančne prispevke za vzajemne sklade, vključno z upravnimi stroški vzpostavitve. Kljub temu, da je bil interes kmetijskih organizacij za vzpostavitev vzajemnega sklada v kmetijstvu prepoznan že v okviru predlogov projektov NextGen, se ta interes ne odraža tudi v predlogu strateškega načrta SKP.
- **ZZS in ostale organizacije ugotavljajo, da zadruga tudi v predlogu SN SKP 2023 – 2027 niso ustrezno prepoznane kot deležnik, ki na Slovenskem tradicionalno povezuje večinski del tržne kmetijske pridelave slovenskih kmetij**, pri številnih ukrepih so kot upravičenec **izpuščene oziroma neustrezno obravnavane**. Zadruga preko svojega članstva povezuje 13.000 družinskih

kmetij ter preko skupnega trženja združujejo znaten delež uradnega slovenskega odkupa mleka (cca. 75 %), klavnega goveda (cca. 70 %), klavnih prašičev (cca. 40 %), grozdja (cca. 70 %), žit, vključno s koruzo (cca. 35 %), krompirja (cca. 30 %), zelenjave (cca. 30 %), v pomembnih količinah tudi sadja, hmelja in lesa. Na slovenskem podežlju zagotavljajo številne storitve, ki so jih poslovni subjekti, ki zasledujejo samo dobiček že opustili ali jih opuščajo in ustvarjajo 2.600 stabilnih delovnih mest. Ustanovili so jih kmetje prostovoljno, z njimi demokratično upravljajo in jih nadzorujejo. So torej ključna organizacijska oblika prostovoljnega povezovanja kmetov, zlasti z namenom krepitev njihove pogajalske moči v verigi vrednosti, dodajanja vrednosti njihovim pridelkom. Poleg zasledovanja koristi članov je eden njihovih ključnih ciljev tudi skrb za lokalno okolje. Vendar, kljub temu, da je povezovanje in krepitev verig vrednosti eden od strateških ciljev slovenske kmetijske politike, je v petletnem obdobju za namen kolektivnih naložb zadrug (tudi skupin in organizacij proizvajalcev) namenjenih samo cca. 5 mio EUR, kar je odločno premalo za nadomestilo vrzeli v verigah vrednosti, zlasti tehnološkega in strukturnega zaostanka obstoječih zadrug. V ZZS zato ob podpori ostalih organizacij zahtevajo, da se zadruga kot ključno obliko prostovoljnega horizontalnega povezovanja kmetov postavi v središče intervencij za izboljšanje položaja kmetov v verigah vrednosti, intervencij za krepitev verig vrednosti ter intervencij za spodbujanje zaposlovanja, rasti, socialne vključenosti in lokalnega razvoja na podeželskih območjih.

- Tudi sicer predlagane intervencije, zlasti pogoji za upravičence in razporeditev sredstev, ne izražajo, da je izboljšanje položaja kmetov v verigah vrednosti in krepitev verig vrednosti prepoznano kot eden ključnih specifičnih ciljev tudi slovenske kmetijske politike. Zlasti je potrebna **ustrezna opredelitev kolektivnih naložb in zadostna višina sredstev za njihovo sofinanciranje. V primeru individualnih naložb pravnih oseb in samostojnih podjetnikov v predelavo in trženje naj bo kot osnovni pogoj zahtevana večinska oskrba sofinancirane dejavnosti z lokalno surovino** (na podlagi preteklih realizacij in dolgoročnih pogodb z lokalnimi dobavitelji, t. j. kmetijskimi gospodarstvi, zadrugami, organizacijami proizvajalcev in skupinami proizvajalcev). Na takšen način se spodbuja krepitev verig vrednosti, zaradi povečanega povpraševanja po lokalni surovini prihodek pravičnejše prerazporedi na začetek verige, s čimer se dolgoročno krepi dohodkovna stabilnost, razvojna sposobnost in s tem tudi konkurenčnost primarnih pridelovalcev in rejcev. Če individualne naložbe pravnih oseb in samostojnih podjetnikov v predelavo in trženje v pretežnem delu ne temeljijo na zagotavljanju lokalne surovine, niso pristojnost kmetijskih sredstev, temveč sredstev ministrstva, pristojnega za gospodarstvo.
- Pri vsebinah, ki se vežejo na **mlade kmete, velja izpostaviti predvsem opredelitev mladega kmeta za oba stebra** (še vedno namreč nimamo definiranega upravičenca – vodje kmetijskega gospodarstva), **način izračuna standardnega prihodka kot merilo za vstop v ukrep podpora za vzpostavitev gospodarstev mladih kmetov in problematiko prepoznega prenašanja kmetij na naslednike**. Organizacije se strinjajo, da naj se pri izračunu standardnega prihodka upoštevajo tudi dopolnilne dejavnosti in gozdarska dejavnost, sicer obstaja nevarnost, da kmetije na OMD območjih v okviru intervencije za prenos kmetijskih gospodarstev na mlade prevzemnike ne bodo podprte,

kar ima lahko za posledico opuščanje kmetijske dejavnosti na OMD območjih. Vse organizacije močno podpirajo intervencijo medgeneracijskega prenosa znanja, vendar opozarjajo, da je potrebno jasno definirati kdo je upravičenec in pod kakšnimi pogoji, sredstva pa morajo biti dovolj visoka, da bodo stimulaturna.

- Pri vsebinah, ki se vežejo na **ekološko kmetijstvo**, je bistveno postavljati realno dosegljive cilje, ki upoštevaj sedanji trend povečevanja površin pod ekološko pridelavo, na kar je po navedbah ministrstva opozorila tudi Evropska komisija. Dejstvo je, da je glede na delež OMD območij, strukturo slovenskih kmetij in povpraševanje po ekološki hrani (naraščajoč uvoz ekoloških pridelkov in izdelkov) tržna ekološka pridelava hrane nedvomno priložnost slovenskega kmetijstva in zadružništva. Zato je potrebno za podpore za ekološko kmetijstvo zagotoviti zadosti sredstev za primerne ukrepe (zlasti v površine, na katerih kmetijska dejavnost rezultira v pridelku za trg in v vzpostavljanje verig vrednosti), poskrbeti pa tudi, da bo izenačenost pogojev za ekološko pridelavo s sosednjimi državami, na nivoju celotne EU. Trend rasti ekološkega kmetijstva je potrebno v obdobju 2023-2027 povečati, zastavljene cilje pa tudi dosegati, sicer obstaja nevarnost za ustavitev izplačil evropskih sredstev.
- Kmetijske organizacije se strinjajo, da je vključiti **nadstandardne pogoje hlevske reje za goveda in perutnino kot dodatno možnost izvajanja dobrobiti živali** in zahtevajo, da Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pristopi k pripravi izdelave standarda za dobrobit živali v hlevih po zgledu dobrobiti živali za prašiče ter pripravi standarde za minimalno površino za rejo govedi in perutnine, da bodo kmetije lahko izvajale standard dobrobit živali tudi v hlevih.

Vsa podrobnejša stališča in pripombe na predlog strateškega načrta SKP 2023 – 2027 vsake od organizacij, so na voljo na spletnih povezavah:

- Zadružna zveza Slovenije <https://www.zzs.si/aktualno/novice/zadruzna-zveza-slovenije-podala-stalisca-in-pripombe-na-predlog-strateskega-nacrta-skupne-kmetijske-politike-2023-2027>
- Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije <https://www.kgzs.si/novica/zbornicni-odziv-na-predlog-nove-skp-2021-08-13>
- Sindikat kmetov Slovenije <http://www.sks.si/>
- Zveza slovenske podeželske mladine <https://zspm.si/stalisca-in-komentarji-zaveznistva-za-kmetijstvo-na-objavljen-predlog-strateskega-nacrta-za-skp-2023-2027/>

Dodatne informacije:

Alenka Marjetič Žnider, Zadružna zveza Slovenije, vodja Oddelka za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, alenka.marjetic.znider@zgs.si

Janez Pirc, direktor, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, janez.pirc@kgzs.si

Anton Medved, predsednik Sindikata kmetov Slovenije, kmetija.medved2008@gmail.com, sindikat.kmetov.slovenije@gmail.com

Anja Mager, Zveza slovenske podeželske mladine, predsednica ZSPM, anja.mager@zspm.si

Priloga 1

Gibanje indeksov goriv in komponent krmil in mineralnih gnojil, govejega in svinjskega mesa ter mleka (jan 2020 = 1)

